

ผลการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบุญวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครราชสีมา

Development Results of Teachers' Active Learning Management
Competency Affecting the Learning Achievement of Students at
Boonwattana School under Nakhon Ratchasima Secondary Educational
Service Area Office

สุพล จอกทอง¹
Supon Jogthong

Received: November 11, 2023

Revised: December 30, 2023

Accepted: January 11, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
โรงเรียนบุญวัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อนและหลังได้รับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการ
วิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ คณะครูโรงเรียนบุญวัฒนา จำนวน 193 คน
นักเรียน จำนวน 3,999 คนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในภาคเรียนที่ 1 ปี
การศึกษา 2566 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) แบบประเมินสมรรถนะใน
การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และ 2) แบบสรุปผลการเรียนของนักเรียน ข้อมูลที่ได้จากการเก็บ

¹ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา; Secondary Educational Service Area Office
Nakhon Ratchasima

Corresponding author, e-mail: Sjogthong03@gmail.com, Tel. 081-0761024

รวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า 1) สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นหลังจากครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยผลการเรียนรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มีผลการเรียนเฉลี่ย 3.42 เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเรียนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 (3.28) และในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับดีเพิ่มขึ้นโดยได้เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 80.75 ของนักเรียนทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเรียนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 (75.61) และผู้เรียนมีผลการเรียน 0, ร, มส. ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก, การพัฒนาสมรรถนะ

Abstract

The purposes of this research article were 1) to develop the competency in active learning management of teachers at Boonwattana School under Nakhon Ratchasima Secondary Educational Service Area Office; and 2) to study the learning achievement of students before and after developing the competency in active learning management. This was an action research. The target groups of the research were 193 teachers of Boonwattana School and 3,999 students studying in Mathayomsuksa 1-6 in the first semester of the academic year 2023. The tools used for data collection consisted of 1) the assessment form for active learning management of teachers; and 2) the summary form for student learning results. The data obtained from the data collection were analyzed to find statistical values, namely frequency and percentage. The research results found that 1) competency in active learning management of teachers was at a high level in all aspects; and 2) average learning achievement of students increased after teachers developed their competency in active learning management. The total learning achievement of all learning groups in the first semester of the academic year 2023 had an average learning achievement of 3.42, when compared to the average learning achievement in the first semester of the academic year 2022 (3.28). In the first semester of the

academic year 2023, the number of students with good learning achievement increased by receiving a grade point average of 3 or higher, accounting for 80.75 percent of all students, when compared to the average learning achievement in the first semester of the academic year 2022 (75.61). Students with learning achievements of 0, R, and MS decreased significantly.

Keywords: Learning Achievement, Active Learning Management Competency, Competency Development

บทนำ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการออกแบบการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง สร้างองค์ความรู้ ผ่านการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) การได้ปฏิบัติงาน สร้างสรรค์งาน และนำเสนอผลงานด้วยตัวเอง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีพื้นฐานจากทฤษฎีสรรคนิยมและทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของไวโกตสกี (Vygotsky) มีการนำเสนอวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายแบบ เช่น การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และการเรียนรู้ด้วยการค้นพบ เป็นต้น (พรทิพย์ วงศ์ไพบุลย์, 2560; พลอยไพลิน นิลกรรณ, 2562) การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกส่งผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนดีขึ้นในหลาย ๆ ด้าน ยกตัวอย่างเช่น ส่งผลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ด้านสมรรถนะเชิงวิชาชีพครู และการพัฒนาสมรรถนะเชิงวิชาชีพ (Virtanen, P., Niemi, M. H. & Nevgi, A., 2017) กระตุ้นบรรยากาศในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีในการเรียน (Dikovic, M. & Gergoric, T., 2020) ผู้สอนที่ได้รับการอบรมโดยใช้ยุทธวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีสมรรถนะทางวิชาชีพสูงขึ้น (Yang, X. & Chen, P., 2022) ทั้งนี้สมรรถนะของครูเป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงานที่ประกอบไปด้วยความรู้ ทักษะ ความสามารถ และลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน สามารถจำแนกออกเป็น 2 ด้าน คือ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) พร้อมทั้งมีกระบวนการพัฒนาสมรรถนะตามความคิดของ McClelland, D., (2004) ที่กล่าวว่าสมรรถนะเป็นคุณลักษณะที่ทำให้ปฏิบัติงานได้ดีกว่าคนอื่น ๆ จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่าการพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสนับสนุนครูให้ได้รับการพัฒนาจนเกิดการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างแท้จริง (อริสา นพคุณ, บรรจบ บุญจันทร์ และสุวิมล ตั้ง

ประเสริฐ, 2561; เกลิมพล สุปัญญาบุตร, 2562; สายสวาท เสาร์ทอง และเด่น ชะเนติยง, 2562; นาดชนก ภูมั่ง และคณะ, 2563)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่มีบทบาทในการพัฒนาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกิดจากการรวมกลุ่มของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ได้แก่ ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเรียกว่า สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ร่วมกันวางแผน สนับสนุนซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติ และมีการสนทนาสะท้อนผล ทำเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง สมาชิกมีเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน ในการมุ่งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนาวิชาชีพของครูทั้งด้านความรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ของครูสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, 2562) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาวัฒนธรรมและการเรียนการสอนของครูให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (กมลวรรณ ทิพยเนตร, 2561) ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนส่งเสริมให้ครูที่เป็นสมาชิกในกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีโอกาสสังเกตการสอน วิพากษ์วิจารณ์ และสะท้อนการปฏิบัติการสอนอย่างต่อเนื่อง จึงจะเกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างสมบูรณ์ อันจะส่งผลให้ครูผู้สอนเกิดการพัฒนาในวิชาชีพครูที่ยั่งยืน (แสงรุณีย์ มีพร, 2563) กลยุทธ์ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ของครู

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้รูปแบบการบริหารงานแบบ BWN@GG Model โดยปรับประยุกต์จาก STN@GG Model (สุพล จอกทอง, 2565) เพื่อให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนบุญวัฒนา โดยมีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยสถานศึกษาเป็นองค์กรหลัก มีบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการ การศึกษาด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของ ผู้เรียน โรงเรียนและชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักการธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เป็นหลักในการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการศึกษา แห่งชาติ ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้นและได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป อย่างไรก็ตาม จากการศึกษางานวิจัย พบว่า การพัฒนาครูมีปัญหาเชิงระบบที่สำคัญ คือ การพัฒนาครูไม่ยึดสมรรถนะแต่เน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ขาดนวัตกรรมการพัฒนาที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูสู่มืออาชีพ ไม่มีระบบการพัฒนาครูใหม่โดยเฉพาะ อีกทั้งขาดระบบการเชื่อมโยงระหว่างสำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ศุภสภา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาและต้นสังกัดอื่นการพัฒนาครูยังใช้รูปแบบเดิม ๆ ไม่มีนวัตกรรมใหม่ที่เน้นสมรรถนะซึ่งส่งผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

โรงเรียนบุญวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครราชสีมา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาปีการศึกษา 2565 พบว่า ครูผู้สอนขาดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ แต่มีจุดเด่นคือ ครูมีความกระตือรือร้น และสนใจที่จะพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่าในปีการศึกษา 2565 ผู้เรียนมีปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 0, ร, มส, ในภาคเรียนที่ 1 จำนวนมากถึง 1463 รายการ (งานวัดผลโรงเรียนบุญวัฒนา, 2565) ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีกลยุทธ์หรือวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ได้เต็มตามศักยภาพ

จากหลักการ สภาพปัจจุบัน และปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบุญวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบ BWN@GG Model ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า การพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในรูปแบบดังกล่าว จะสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบุญวัฒนาให้สูงขึ้นได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบุญวัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนและหลังได้รับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนบุญวัฒนา จำนวน 193 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมด จำนวน 3,999 คนที่กำลังศึกษาโรงเรียนบุญวัฒนาในภาคเรียนที่ 1/2566 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2. ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับรูปแบบการบริหารงานแบบ BWN@GG Model และตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย (Research Conceptual Framework)

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการบริหารงานโรงเรียน BWN@GG Model มาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นแนวทางในการวิจัย

3.1 BWN@GG Model เป็นรูปแบบการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 1) การบริหารโรงเรียนโดยใช้บริบทของโรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) เพื่อให้ นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก 2) โรงเรียนมาตรฐานสากล (World Class Standard) เน้นผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก 3) การสร้างเครือข่าย (Network) เพื่อให้ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และ 4) การใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพด้วยวงจรคุณภาพ PDCA

3.2 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เป็นกระบวนการสำคัญในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้สอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้สอน และผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกิดจากความร่วมมือ ร่วมใจของครู ผู้บริหารโรงเรียน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านการมีส่วนร่วมในการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันจนเกิดเป็นวัฒนธรรมหรือชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ในส่วนของผู้สอนเป็นการรวมตัวกันทำงานไปพร้อมกับการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้เพื่อปฏิบัติหน้าที่ครูเพื่อศิษย์ ซึ่งเป็นการทำงานเป็นทีมหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการรวมกลุ่มของผู้ที่มีส่วน

เกี่ยวข้องกับทางการศึกษา ได้แก่ ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเรียกว่า สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ร่วมกันวางแผน สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติและมีการสนทนาสะท้อนผล ทำเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง สมาชิกมีเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกันในการมุ่งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนาวิชาชีพของครูทั้งด้านความรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ของครูสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (McClelland, D., 2004; โปฬกา ผิดำ, 2563)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

4.1 แบบประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แบบประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ด้านสมรรถนะหลัก 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม และ 5) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลระดับปฏิบัติ โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายข้อและรายด้าน คณะครูทำแบบสอบถามหลังได้รับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2566

4.2 แบบสรุปผลการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวนนักเรียนที่เรียน ผลการเรียนจำแนกตามระดับผลการเรียน 4, 3.5, 3, 2.5, 2, 1.5, 1, 0, ร, มส. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ร้อยละของผลการเรียน 0, ร, มส. และร้อยละของผลการเรียนตั้งแต่ 3 ขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยบันทึกข้อมูลผลการเรียนลงในแบบสรุปผลการเรียนของนักเรียน และนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยโปรแกรมทางสถิติ และสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2566

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ หาค่าสถิติโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอโดยใช้ตารางการอธิบาย

สรุปผลการวิจัย

1. การประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

หลังจากที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาโดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยการบริหารสถานศึกษาตามรูปแบบ BWN@GG MODEL ร่วมกับการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการ

เรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูผู้สอนมีสมรรถนะหรือพฤติกรรมในระดับการปฏิบัติ สมรรถนะหลัก 5 ด้าน 40 ข้อย่อย ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน

สมรรถนะ/รายการพฤติกรรม		ระดับการปฏิบัติ		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	วิเคราะห์ข้อมูล
สมรรถนะที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation)				
1.1 ความสามารถในการวางแผนการกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน	1. วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	4.18	0.89	มาก
	2. กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติทุกภาคเรียน	4.29	0.66	มาก
	3. กำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน	4.34	0.73	มาก
1.2 ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	1. ใฝ่เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	4.28	0.70	มาก
	2. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.15	0.71	มาก
	3. แสวงหาความรู้ที่เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาตนเอง	4.15	0.68	มาก
1.3 ความสามารถในการติดตามประเมิน ผลการปฏิบัติงาน	1. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง	4.15	0.74	มาก
1.4 ความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	1. ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานของตนเอง	4.10	0.70	มาก
	2. พัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	4.08	0.88	มาก
สมรรถนะที่ 2 การบริการที่ดี (Service Mind)				
2.1 ความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ	1. ทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเมื่อมีโอกา	4.39	0.72	มาก
	2. เต็มใจ ภาควุมิใจ และมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ	4.10	0.70	มาก
2.2 การปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ	1. ศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง	4.04	0.82	มาก
	2. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ	4.00	0.79	มาก
สมรรถนะที่ 3 การพัฒนาตนเอง (Self- Development)				
3.1 การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ	1. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/สัมมนา การศึกษาดูงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง	4.34	0.74	มาก

สมรรถนะ/รายการพฤติกรรม		ระดับการปฏิบัติ		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	วิเคราะห์ข้อมูล
3.2 การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ	1. รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูล ความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่ และปรับปรุงให้ทันสมัย	4.30	0.78	มาก
	2. สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้องค์กรและวิชาชีพ	4.35	0.72	มาก
3.3 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย	1. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน	4.38	0.83	มาก
	2. ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ทางวิชาชีพ แก่ผู้อื่น	4.38	0.79	มาก
	3. มีการขยายผลโครงสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	4.33	0.72	มาก
สมรรถนะที่ 4 การทำงานเป็นทีม (Team Work)				
4.1 การให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน	1. สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.32	0.84	มาก
	2. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.39	0.73	มาก
	3. ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานมุ่งสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	4.42	0.83	มาก
4.2 การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน	1. ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม	4.30	0.79	มาก
4.3 การปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย	1. มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/กลุ่มบุคคล ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และในสถานการณ์ต่าง ๆ	4.34	0.78	มาก
4.4 การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตาม	1. แสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส	4.20	0.81	มาก
4.5 การเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	1. แลกเปลี่ยน/รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ภายในทีมงาน	4.34	0.78	มาก
	2. แลกเปลี่ยน/รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน	4.41	0.77	มาก
	3. ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	4.34	0.66	มาก
สมรรถนะที่ 5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity)				
5.1 ความรักและศรัทธา ในวิชาชีพ	1. สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.40	0.67	มาก
	2. เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	4.29	0.65	มาก
	3. ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ	4.37	0.66	มากที่สุด

สมรรถนะ/รายการพฤติกรรม		ระดับการปฏิบัติ		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	วิเคราะห์ข้อมูล
5.2 มีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ	1. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	4.45	0.67	มาก
	2. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร	4.40	0.65	มาก
	3. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบวิชาชีพให้ก้าวหน้า	4.40	0.69	มาก
5.3 การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม	1. ปฏิบัติ/ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสภาพของตน	4.29	0.72	มาก
	2. รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	4.29	0.83	มาก
	3. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น	4.39	0.72	มาก
5.4 การประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี	1. ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์	4.32	0.73	มาก
	2. มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงานและผู้รับบริการ	4.36	0.77	มาก
	3. ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ	4.39	0.71	มาก
รวม		4.27	0.78	มาก

กล่าวสรุปได้ว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูในภาพรวมอยู่ในมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.78 เมื่อแยกพิจารณาพบว่า ระดับการปฏิบัติการสมรรถนะทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่า ผลการเรียนรู้รวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มีผลการเรียนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น และจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียน 0, ร, มส. ทุกรายวิชาลดลง ตามตารางที่ 2 และตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบุญวัฒนา ระหว่างภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 กับ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ผลการเรียนเฉลี่ย		ค่าระดับผลการเรียนเฉลี่ย	
	ภาคเรียนที่ 1/2565	ภาคเรียนที่ 1/2566	เพิ่มขึ้น	ลดลง
ภาษาไทย	3.19	3.30	0.11	-
คณิตศาสตร์	3.20	3.27	0.07	-
วิทยาศาสตร์ฯ	3.13	3.30	0.17	-
สังคมศึกษาฯ	3.12	3.35	0.23	-
สุขศึกษาและพลศึกษา	3.75	3.76	0.01	-
ศิลปะ	3.44	3.53	0.09	-
การงานอาชีพ	3.21	3.44	0.23	-
ภาษาต่างประเทศ	3.20	3.37	0.17	-
เฉลี่ยรวม	3.28	3.42	0.14	-
ร้อยละของนักเรียนที่ได้ระดับ 3.00 ขึ้นไป	75.61	80.75	-	-

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลการเรียน 0, ร, มส ของนักเรียนบุญวัฒนา ระหว่างภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565กับภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ผลการเรียน 0, ร, มส				ค่าระดับผลการเรียน	
	ภาคเรียนที่ 1/2565		ภาคเรียนที่ 1/2566		0, ร, มส	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	เพิ่มขึ้น/ลดลง	ร้อยละ
ภาษาไทย	140	2.62	87	1.67	ลดลง	0.95
คณิตศาสตร์	153	1.99	123	1.75	ลดลง	0.24
วิทยาศาสตร์ ฯ	227	2.53	155	1.59	ลดลง	0.94
สังคมศึกษาฯ	240	2.95	134	1.90	ลดลง	1.05
สุขศึกษาและพลศึกษา	73	1.22	81	1.14	ลดลง	0.08
ศิลปะ	135	2.96	94	2.09	ลดลง	0.87
การงานอาชีพ ฯ	132	3.00	53	1.55	ลดลง	1.45
ภาษาต่างประเทศ	363	3.01	279	2.29	ลดลง	0.72
รวม	1463	2.56	1006	1.79	ลดลง	0.77

จากผลการวิจัยตารางที่ 2 และ 3 กล่าวสรุปได้ว่า ผลการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยผลการเรียนรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มีผลการเรียนเฉลี่ย 3.42 เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเรียนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 1/2565 (3.28) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 นักเรียนมีผลการเรียนระดับดีโดยได้เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 80.75 ของนักเรียนทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเรียนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 1/2565 (75.61) และผู้เรียนมีผลการเรียน 0, ร, มส. ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบุญวัฒนา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

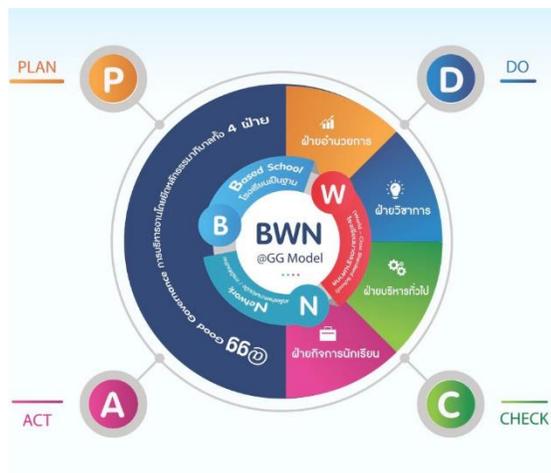
1. ครูผู้สอนมีสมรรถนะหรือพฤติกรรมในระดับการปฏิบัติ หลังจากที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาโดยกระบวนการการบริหารสถานศึกษาตามรูปแบบ BWN@GG MODEL และการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของแสงรุณี มีพร (2563) พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการร่วมมือรวมพลังของครูในการทำงานเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะต้องพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนที่เป็นสมาชิกในกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีโอกาสสังเกตการสอน วิพากษ์วิจารณ์ และสะท้อนการปฏิบัติการสอนอย่างต่อเนื่อง จึงจะเกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างสมบูรณ์ อันจะส่งผลให้ครูผู้สอนเกิดการพัฒนาในวิชาชีพครูที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับการวิจัยของ Yang, X. & Chen, P. (2022) พบว่า กลุ่มทดลองที่จัดการสอนโดยใช้ยุทธวิธีจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีสมรรถนะทางวิชาชีพสูงกว่ากลุ่มปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการเรียนเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มขึ้น และมีผลการเรียน 0, ร, มส. ลดลง เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาตามรูปแบบ BWN@GG MODEL และการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งเสริมให้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนที่มีผลการเรียน 0, ร, มส. มีระบบการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งในชั้นเรียน ในโรงเรียนและที่บ้าน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ดูแลนักเรียนอย่างเท่าเทียมกันทั้งนักเรียนปกติ นักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษ และนักเรียนที่มีความเสี่ยง

ด้วยปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาร่วมกันทั้งในห้องเรียน ระดับชั้น จัดกิจกรรมที่เน้นส่งเสริมความรู้และทักษะต่าง ๆ ให้นักเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของพรทิพย์ วงศ์ไพบุลย์ (2560) และพลอยไพลิน นิลภรณ์ (2562) ที่กล่าวว่าครูควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นหลัก เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมวิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี ทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่หลากหลาย เรียนอย่างสนุกสนานและมีความสุข ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาผลพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่า ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในเชิงบวก และครูผู้สอนมีสมรรถนะหรือพฤติกรรมในระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ทำให้เกิดนวัตกรรมด้านการบริหารสถานศึกษา BWN@GG Model ซึ่งเป็นกระบวนการในการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ดังนี้



ภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารสถานศึกษา BWN@GG Model

B = School-Based Management การบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

W = World Class Standard โรงเรียนมาตรฐานสากล

N = Network การสร้างเครือข่าย ให้ผู้ปกครอง ชุมชน ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม

GG = Good Governance การใช้หลักธรรมาภิบาล เป็นระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพด้วยวงจรคุณภาพ PDCA

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ควรส่งเสริมให้มีการใช้แนวปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมกิจกรรมในห้องเรียน โดยมุ่งพัฒนาทักษะของนักเรียนในการทำงานเป็นทีม และเพื่อการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การเรียนรู้ร่วมกัน มีจิตอาสา การรู้จักช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกัน

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ ทิพนเตร. (2561). *การพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- งานวัดผลโรงเรียนบุญวัฒนา. (2563). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนโนนสูงศรีธานี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา*. (อัตสำเนา)
- เฉลิมพล สุปัญญาบุตร (2562). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24*. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*, 16(2), 266-280.
- นาถชนก ภูมั่ง และคณะ. (2563). *การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรทิพย์ วงศ์ไพบูลย์. (2560). *การเรียนรู้เชิงรุกและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning)*. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*, 8(2), 327-336.
- พลอยไพลิน นิลกรรณ์. (2562). *แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 35. เข้าถึงได้จาก <http://www.sesalpglpn.go.th/wp-content/uploads/2019/12/book10-62.pdf>
- ไพพกา ผิวดำ. (2563). *ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา*. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*, 3(1), 1-18.

- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2562). *การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- สายสวาท เสาร์ทอง และเด่น ชะเนติยัง. (2562). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อให้อัดคล้องกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ยุค 4.0 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารมหาจุฬานาครทรรคนันท์*, 6(9), 4281-4296.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู*. เข้าถึงได้จาก <http://www.tw-tutor.com/downloads/competency.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <http://www.skmpo.moe.go.th/web/images/file.pdf>
- สุพล จอกทอง. (2565). *การพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษา STN@GG Model. ของโรงเรียนโนนสูงศรีธานี*. เข้าถึงได้จาก <https://31.mattayom31.go.th/wp-content/uploads/2023/09/บทความวิจัย-ผอ.สุพล-จอกทอง.pdf>
- แสงรุณี มีพร. (2563). *ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ : เส้นทางสู่การพัฒนาวิชาชีพครู*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 14(2), 1-12.
- อริสา นพคุณ, บรรจบ บุญจันทร์ และสุวิมล ตั้งประเสริฐ (2561). *การพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา*. *วารสารชุมชนวิจัย*, 12(3), 232-244.
- Dikovic, M. & Gergoric, T. (2020). Teachers' assessment of active learning in teaching Nature and Society. *Economic Research*. 33(1), 1265-1279. <https://doi.org/10.1080/1331677X.2020.1728563>
- McClelland, D. (2004). *A Guide to Job Competency Assessment*. The United State of America : Davies Black Publishing, a Division of CPP.
- Virtanen, P., Niemi, M. H. & Nevgi, A. (2017). Active Learning and Self-Regulation Enhance Student Teachers' Professional Competences. *Australian Journal of Teacher Education*, 42(12), 1-21.

Yang, X. & Chen, P. (2022). Applying Active Learning Strategies to Develop the Professional Teaching Competency of Chinese College Student Teachers in the Context of Geography Education. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 21(7), 178-196. <https://doi.org/10.26803/ijlter.21.7.10>